

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

01033, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39-41, тел.: 289-0169; тел./факс: 287-6154
<http://www.nas.gov.ua/tradeunion/>; E-mail: office@centrecom.kiev.ua

---

№ 01-01/34 від 09.07.2014 р.

**Президенту України
П.О.Порошенку**

Шановний Петре Олексійовичу!

Профспілка працівників Національної академії наук України звертається до Вас з приводу критичного стану, в якому перебуває вітчизняна наука і науково-технічна сфера, що загрожує основам національної безпеки України. Вкрай обмежене фінансування науки призводить до швидкого старіння і руйнації її матеріально-технічної бази, падіння престижу наукової праці, різкого скорочення чисельності наукових кадрів. Сьогодні у загальній кількості зайнятого населення України частка вчених становить 0,49%, що у 3.5 рази менше ніж 20 років тому.

Питома вага загального обсягу витрат на науково-технічну сферу в Україні у 2013 р. становила 0.77% ВВП, у т.ч. за рахунок коштів державного бюджету – 0.33%. В той же час середній рівень обсягу витрат на наукові дослідження та розробки країн ЄС становить понад 2%, а деякі європейські країни перевищують рубіж і у 3% ВВП.

Спостерігається стійка тенденція до зменшення частки ВВП на витрати вітчизняної науки, особливо за рахунок коштів державного бюджету. Так на 20104 рік на науку заплановані видатки на рівні – 0.27%. Це найнижчі показники за всі часи існування України!!!

Протягом останніх років наукова спільнота неодноразово чула з боку Президентів України та Урядів України запевнення щодо інноваційної моделі розвитку, необхідності структурної перебудови економіки, зміцнення її конкурентоздатності, посилення енергетичної безпеки і т.п. Проте, всі ці декларації не мали нічого спільного з реальністю. Адже реалізувати зазначені наміри без опори на науку неможливо. Сьогодні Україна через російську агресію і неоголошену війну з боку північно-східного сусіда переживає найбільш критичний етап своєї сучасної історії. У цих умовах існування України як суверенної держави залежить від створення сучасної, у повному розумінні цього слова, армії, озброєної новітніми системами ведення бойових дій. Вирішення зазначеної задачі можливе лише за допомогою

потужного військово-промислового комплексу, який у свою чергу базується на передових науково-технічних досягненнях і розробках.

Таким чином, доля обороноздатності країни органічно поєднана з розвитком науково-технічної сфери.

Необхідно зазначити, що за роки панування попереднього режиму найбільш дискримінованими у Державних бюджетах України були Міністерство оборони та Національна академія наук України, фінансування яких здійснювалось не просто за залишковим принципом, а балансувало на межі виживання. Зараз ситуація з фінансуванням армії починає поступово покращуватись. Будемо сподіватись, що гіркі уроки у сфері національної безпеки чомусь навчать українську владу. Проте у відношенні до науки і, насамперед, провідної організації держави – НАН України, на жаль, позитивних змін не відбувається.

Варто нагадати, що видатки для НАН України у Державному бюджеті на 2014 р. затверджені у обсязі, який лише на 65,7% відповідає бюджетному запиту Академії, що не забезпечує наймінімальніші видатки Академії, насамперед з виплати заробітної плати та оплати комунальних послуг. У зв'язку з цим протягом останніх років багато наукових установ змушені вдаватись до запровадження режиму неповного робочого часу або відпусток без збереження заробітної плати. Як це не прикро, але є всі підстави констатувати про продовження політики фактичного геноциду по відношенню до інтелекту нації, що неминуче виштовхуватиме Україну на узбіччя світової цивілізації.

За попередніми даними Міністерство фінансів України планує видатки для НАН України по загальному фонду Державного бюджету на 2015 рік на 29 млн.грн. менше за аналогічний показник 2014 року!

Крім того, Міністерство фінансів вдалося до безпрецедентної акції, самочинно позбавивши НАН України статусу головного розпорядника бюджетних коштів.

При цьому міністерство посилається на те, що «згідно з прийнятим у першому читанні Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» (реєстр. №4160) Національна академія наук та галузеві національні академії наук не будуть мати статус головних розпорядників коштів». Проте у документі, прийнятому у першому читанні, цього якраз і не було.

Користуючись такою «логікою», Міністерство фінансів не вважає за потрібне доводити НАН України граничні обсяги її видатків на 2015 рік для формування бюджетного запиту, а враховує їх у граничних обсягах Міністерства освіти і науки. За Національною академією наук і галузевими національними академіями наук милостиво закріплюють невизначений статус «відповідальних виконавців».

В Україні є сили, які, виходячи з різних міркувань, поставили собі за ціль якщо не ліквідацію НАН України, то обмеження її можливостей, зазіхання на академічний майновий комплекс, поглинання Академії Міністерством освіти і науки, яке не може дати ради навіть освітянській

галузі. Саме у цьому контексті необхідно розглядати і спробу позбавити НАН України фінансової самостійності, якою Академія користувалась завжди, ще з моменту свого заснування за часів гетьмана П.Скоропадського.

Минулого року Уряд Азарова на виконання доручення «видатного реформатора» Януковича вже робив спробу позбавити Академії наук статусу головних розпорядників бюджетних коштів. Але навіть у тієї, не надто інтелектуальної влади, вистачило здорового глузду дослухатись до аргументації наукової спільноти, видатних вчених, керівників НАН України та галузевих академій і відмовитись від задуманого.

Шановний Петре Олексійовичу! Профспілка працівників НАН України сподівається на Вашу особисту участь у вирішенні порушених проблем, на розуміння Вами всієї важливості науки для нашої держави і її майбутнього.

Одночасно інформуємо, що трудові колективи академічних наукових установ у всіх регіонах України з великим обуренням дізналися про останні «новації» від Міністерства фінансів. На фоні і так убогого соціального становища науковців масштабні акції протесту неминучі. Багатотисячна академічна громада, як складова частина громадянського суспільства, просто змушена буде дати рішучу відсіч новоявленим геростратам.

З повагою

Голова профспілки
працівників НАН України

А.І.Широков